شەهیدانی تەقینەوەکانی کەرکووک (2007-7-16)

هێماکانی ئازادیی وژیان

پێشکەشە بە رۆحی(مستەفا قەرەداغی –د. ئەحلام – ئیڤانا)سێ لە شەهیدەکانی تەقینەوەکانی ناوکەرکووک

ستیڤان شەمزینانی
Shamzini 79@hotmail.com

بەداخەوە لە شەڕ و ململانێ ئەزەلی و هەتاهەتاییەکەی لەگەڵ سروشت و لە پێناوی مانەوەدا مرۆڤ شکست دەهێنێت و دواجار مەرگ بەسەر ژیاندا زاڵ دەبێت و زۆرانبازییەکەی لێ دەباتەوە ،لەوەش سەختتر هێزە تاریکبینەکان هەمیشە هەر براوە بوون و بە ئاسانیی ئەو دەستکەوتە مەزنانەیان لەناوبردووە کە رۆشنگەرەکان بە سەختیی و پرۆسێسێکی مێژوویی و هەوڵ و ماندووبوونێکی زۆر لە ژیاندا چێیانکردووە،لەوەزیاتریشیان لە دەست هاتووە وخودی مرۆڤیان لە بەنرخترین هەبووەوە گۆڕیوە بۆ بێ رێزترین رۆحلەبەر و هەرکات ویستبیان ژیانیان رەش کردۆتەوە ،هەر ئەوە بەسە خۆکوژێکی رق ئەستوور بەرامبەر بەژیان و شەیدای مەرگ بە چرکەیەک وبگرە کەمتریش لە چرکەیەک جەستەی سەدان مرۆڤی عاشق بە ژیان بکاتە خۆڵەمێش و سەدان خەونی جوان بە گڕی تەقینەوە هەلا هەلا بکات ،خۆ تووڕەکردنی درکێک بەسە بۆ ژاکانی رۆحی سەدان گوڵ ،فەتوایەک بەسە بۆ هەستانی لافاوی فرمێسك ،غەزەبی مەلایەکی کۆنەپەرست بەسە بۆ سەنگەساری دەیان کوڕو کچی عاشق،بۆمبێکی بچووکی دەستی زلهێزەکان بەسە بۆ کۆتایی هاتنی ژیان لەسەر ئەم هەسارەیە ،ئوسامەیەك بەسە تا خۆزگەو حەسرەتی هەزاران قومریی شەیدا بە فڕین و ملیۆنان ماسی تینوو بەئاوی ژیان بکرێتە کۆیزوخاڵ.

ئاخر ژیان چۆن ماناو تامێکی تێدا دەمێنێ کە هێندەی تنۆکە ئاوی دەریاکان و بەقەد خەونی مرۆڤەکان ویست وحەز هەیە بۆ جەنگ و کاولکاریی و خوێنی ڕژاو و فرمێسکی قەتیسماوی نێو چاوەکانمان؟

تەقینەوەکەی رۆژی 16-7 شاری کەرکووك نموونەیەکە لە هەزارەها نموونەی تری هەوڵی تاریکپەرستەکان بۆ کوژاندنەوەی رووناکی ژیان و فوو کردن لە مۆمی ئومێدی ئەوانەی تا چرکەیەك بەر لە(مەرگ) یان بۆ ئاسۆیەکی زۆر دووری ژیانیان دەڕوانی و لەدەستی هەندێکیشیاندا دیارییەك هەبوو بۆ ئازیزەکانیان بەڵام دیاریی دەستی تاریکبیرەکان زووتر گەیشت و نموونەیەکی بچووکی دۆزەخیان گواستەوە بۆ سەر زەوی و بۆ ناوجەرگەی کەرکووك.

ئەوان هاتن بەدەنگێکی بڵند وتیان (ئێوە ژیانتان دەوێت ئێمەش مردن)کەواتە با ململانێ بکەین بزانین ئێمە مردنتان بە دیاریی بۆ دەهێنین یان ئێوە بە تیشك و شەبەنگەکانی ژیان دەمانبەزێنن و بەسەرماندا زاڵدەبن؟.

هاتن بەچەشنی شمشێر بەدەستەکانی قوڕەیش وبەدووەکانی بیابان جارێکی تر مەنجەنیقی ئاگریان بەسەر هەناسەی سواری کەرکووکدا باراندو بورکانی خوێنیان جۆشدا ،رازی نەبوون مرۆڤەکانی ئەم شارە کەهەر لە بووکێکی رەش پۆش دەچێت بەکولە مەرگیش بژین وئەو ژیانە تاڵەیان بەزۆر زانی و پەتی هەموو هیواکانیان بە ئایندەوە بچڕاندن و لەگەڵ یەکەم ناڵەدا کابووسیان وەك دیارییەکی قێزەون بەسەر دایکە جەرگ سووتاوەکان و منداڵە هەتیوکەوتووەکاندا بەشییەوە.

هاتن بوونە ئیزرائیلی رۆحی دەیان خونچە کە نەیاندەویست هەر وا بە کتوپڕی و بێ ماچی ئازیزەکانیان دەست بەم سەفەرە بێ پایانە بکەن و بڕۆن بەبێ گەڕانەوەو بەبێ ئاوڕدانەوە،زۆر کاریان بە تەواو نەکراوی جێهێشت کەدەبوو تەواوی بکەن و زۆر خەون لە کەللەیاندا بوو دەبوو بیهێننە دی و زۆر نەمام بەدەستیانەوە بوو کەدەبوا بینێژن.

ئاخر لە کەللەی (مستەفا قەرەداغی)دا -1- زۆر قەسیدە مابوو لە دایك بن و زۆریش هەبوون پێویستیان بەتەواو کردن هەبوو،زۆر وتاریش هەبوون کەدەبوا بەپێنووسەکەی بینووسێ بەڵام بەمەرگی وبەتنۆکە خوێنەکانی نووسینی.

لە ئەندێشەی (دکتۆرە ئەحلام)دا -2- دنیایەك لە مرۆڤدۆستی و عەشق بۆ ژیان هەبوو،مەقەستی دەستی ئەم پزیشکە بۆ بڕینی دەماری

ژیانی مرۆڤەکان نەبوو بەڵکو هەمیشە دەمارو ڕەگی مەرگی دەبڕی و مردنی لە ژیان دوور دەخستەوەو هەموو ئەوانەی رادەهێنایەوە بۆ سازان لەگەڵ ژیان کە دەمێك بوو هەستیان بە سۆزی ژیان و بوونیان لە دەستدا بوو ،بەڵام پێش ئەوەی مرۆڤدۆستێکی مینا خۆی بگاتە فریای بەدەم ئازارەکانی ژیانەوە سەری نایەوە.

ئاخر (ئیڤانا) -3- هێشتا پڕبە کامی دڵی لەتامی میوەی ژیانی نەچەشتبوو تا زەقومی مەرگ بە قورگیدا بکرێت و جامە ژاری مردنی پێ بنۆشرێت و لەش و خوێن وئێسقانەکانی لەگەڵ شۆستە و شەقامێکدا تێکەڵ بەیەکدی بکرێت،ئەم کچە نازدارە چیرۆکێکی خۆشی پێبوو بۆ گێڕانەوە کە تژ تژ بوون لە خەندەو تریقانەوە بەڵام زەردەخەنەو تریقانەوە بێ بڕانەوەکەی کرا بە گریانێکی ئەبەدیی بۆ ئێمەی کەسوکار و دۆست و ئازیزەکانی.

تیرۆریستە شەیتان پەرستەکان هاتن بۆ تەعمید کردنی کەرکووك لە ئاوی خوێن و ئازاردا ،هاتن بە چەشنی دارکونکەرە کونێکی گەورەیان لە دڵی ئەم پیرە شارە کرد کە بۆ ئەبەد و تامردن سارێژ نەبێتەوە ،ئاخر ژیان لە پیرە شاری کەکووك نەمامێکی ساواو مەلۆتکەیەکە کەچی تەور وەشێنە شەو پەرستەکان بە ئەندازەی پاکی و بێگەردیی داوێنی مریەم و بە قەبارەی گەورەیی عەرش و هێندەی بەرینی ئاسمان رقیان لێیەتی و بەمەرگ تۆڵەی لێدەکەنەوە.

ئەوان بە ندەی تاریکی و ئەهریمەن و شەون، رقیان لە ئاتەشگەکانمانە ،رقیان لە رووناکی مۆمێکە،رقیان لە رۆژە رووناکەکانی گوڵبەڕۆژەی عاشقی خۆرەو دەیانەوێ لە غروبێکی بێدەنگدا لوغمێك لە ژێر پێیەکانیاندا بتەقێننەوە.

ئاخ کەرکووك ئەی بلێسەی غەم و گەنجینەی ئازار و شاری ئاوارەترین مرۆڤەکانی دنیا وشادەماری مێژووی گەل و خەونی داهاتووی نەتەوە ،داوای لێبوردنت لێدەکەین دەزانین حەزت لەو هەموو دیمەنەی خوێن نییە لەسەر پەڕەی دڵت ،بەڵام چی بکەین قالۆنچەکانی ئوسامەو شمشێر پۆڵاینەکانی غەزەوات و تالانچییەکانی فتوحات هەر لە ئەزەلەوە رقیان لێتەو دەتبغوزێنن و دەیانەوێ شمشێری جیهاد لە دڵی کوردانەت بچەقێنن.بمانبوورە ئەی شەکرە شارەکەم ،بمانبوورە ئەی دیلی ئەشکەنجەکراوی نێو زیندانی عروبە و ئەی کچە ڕەشتاڵەکەی بووکی کوردستان.

ئای لەمەرگ بۆچی لە ڕەگی پەنا گوێ و لە ترپە ترپی دڵ زیاتر لێمانەوە نێزیکی؟ ئێمە کە هاوڕێی گیانی بە گیانی ژیان بین بۆچی بنەو بارگەت ناپێچیتەوەو سەری خۆت بۆ نیشتمانی مەرگدۆستان بۆ هەتاهەتایە هەڵناگریت؟.

ئای چ چارەنووسێکی بەدە ئێمە لە ولاتێکدا دەژین هێندە سەیرە جادووگەرەکانیش لێی تێناگەن و حەکیمەکانیش مەتەڵەکانی ئەم دۆزەخستانەیان بۆ هەڵنایەت ،ئەی چەندە سەیرە لە نیشتمانی قەعقاع و حەججای کوڕی یوسفی سەقەفی و هارونە ڕەشید مردن چەندە ئاسایی و سانایەو ژیانیش چەند قورس و زەحمەت؟ ئای چ کارەساتێکە لە مەملەکەتێکدا گیرمان خواردووە بە قەدەر شیرینی ژیان تاڵیی مردن تیایدا ئامادەیە.

پەراوێز:

1- مستەفا قەرەداغی نووسەرو شاعیرو هاوسەری (مهاباد قەرەداغی)نووسەر یەکێك بوو لە شەهیدەکانی تەقینەوەکانی ناو کەرکووك.

2- دکتۆرە ئەحلام (1968-2007) پزیشکی نەشتەرگەریی بوو،یەکێکی تر لەشەهیدانی تەقینەوەکانی شاری کەرکووك.

3- ئیڤانا ئەنوەر(1980- 2007)کچێکی لاو کەخەونی زۆری بۆ ئایندە لە هەگبەدابوو،یەکێکی تر لەشەهیدانی تەقینەوەکانی شاری کەرکووك.